

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6Co/619/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3812212992
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 02. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Stanislava Marková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2015:3812212992.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Stanislavy Markovej a členov JUDr. Ľubice Bajzovej a Mgr. Martiny Trnavskej v právnej veci navrhovateľa EOS KSI Slovensko, s. r. o. so sídlom v Bratislave, Pajštúnska č. 5, IČO 35 724 803, zastúpeného Tomášom Kušnírom, s. r. o. so sídlom v Bratislave, Pajštúnska č. 5, IČO 36 613 843 proti odporcovi Q. V., štátnemu občanovi Slovenskej republiky, bytom K. XXX/XX, S. za účasti vedľajšieho účastníka popri odporcovi Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS so sídlom v Prešove, Važecká č. 16, IČO 421 76 778, zastúpeného JUDr. Andrejom Cifrom, advokátom v Lučenci, J. Kráľa č. 5/A, o zaplatenie 4.836,48 eur s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 28. apríla 2014 č. k. 5C/62/2013- 131, jednomyseľne, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e** .

Navrhovateľ **j e p o v i n n ý** nahradiť vedľajšiemu účastníkovi popri odporcovi trovy odvolacieho konania vo výške 214,81 Eur zaplatením advokátovi vedľajšieho účastníka, do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd rozsudkom zo dňa 28. apríla 2014 č. k. 5C/62/2013-- 131 zamietol návrh navrhovateľa, ktorým uplatnil nárok na zaplatenie 4.836,48 eur s príslušenstvom. Odporcovi náhradu trov konania nepriznal. Navrhovateľovi uložil zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi popri odporcovi náhradu trov vo výške 677,80 eur na účet právneho zástupcu JUDr. Andreja Cifru do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Okresný súd sa zaoberal predovšetkým námietkou premlčania. V predmetnej veci vzniesol vedľajší účastník námietku premlčania uplatneného nároku. I keď účastníci uzavreli zmluvu o úvere podľa Obchodného zákonníka, ktorá ako typ zmluvy je absolútnym obchodom, zároveň táto zmluva spadá pod úpravu spotrebiteľských zmlúv podľa ustanovení Občianskeho zákonníka, ako i zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Keďže splatnosť dlžnej sumy nastala 8.4.2009, navrhovateľovi uplynula trojročná premlčacia doba najneskôr 8.4.2012. Návrh vo veci samej podal dňa 23.7.2012, t.j. po uplynutí trojročnej premlčacej lehoty, preto súd považoval jeho návrh za premlčaný. Pokiaľ navrhovateľ predložil do spisu Dohodu o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku podpísanú odporcom, podľa názoru súdu týmto nedošlo k účinnému uznaniu záväzku s následkami predĺženia premlčacej lehoty na dobu 10 rokov. Uvedenú dohodu súd považuje za absolútne neplatný právny úkon predovšetkým pre rozpor s dobrými mravmi podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Dohoda je ako formulár vopred pripravená navrhovateľom, obsahuje vopred pripravené vyhlásenie odporcu ako dlžníka o uznaní záväzku, ktoré uznanie je jednostranným právnym úkonom a má vždy iniciatívne vychádzať z vôle dlžníka a nie veriteľa. Rovnako je zrejmé, že bola uzavretá a podpísaná len a len z iniciatívy navrhovateľa /prostredníctvom zástupcu p. Demka/, ktorý takýmto spôsobom oslovuje viacerých spotrebiteľov /súd má túto skutočnosť preukázanú z veľkého množstva iných súdnych konaní v obdobných veciach/ pod zámienkou uzavretia

dohody o splátkach, pričom odporca ako spotrebiteľ nebol zrejme vôbec informovaný o tom, že podpisuje aj jednostranné vyhlásenie o uznaní záväzku a rovnako vyhlásenie o vedomosti, že dlh je premlčaný. Vierohodnosti tvrdenia vedľajšieho účastníka nasvedčuje i samotný obsah dohody, keď je v časti uznania záväzku vypísaná len suma istiny, príslušenstvo k istine vôbec nie je uvedené, teda ani uznané. Súdu je z jeho činnosti známe, že dohoda o uznaní záväzku bola v obdobných prípadoch uzatváraná len ako dohoda o splátkach, dlžník nikdy nebol upovedomený o tom, že ide aj o uznanie záväzku a o následkoch takéhoto úkonu. Len ťažko potom možno uvažovať o uznaní dlhu čo do právneho dôvodu a výšky v zmysle § 558 Občianskeho zákonníka, pokiaľ bolo účelom návštevy dojednanie splátok, pričom v časti 3. dohody je vopred predtlačené vyhlásenie dlžníka o jeho vedomosti o premlčaní dlhu a jeho následkoch. Takto vopred pripravenú formuláciu používa navrhovateľ rovnako vo všetkých prípadoch, teda i premlčaných a i nepremľčaných dlhoch. V danom prípade k podpisu dohody došlo v čase, keď dlh odporcu premlčaný ešte nebol, napriek tomu sa v dohode uvádza, že dlžník má vedomosť o premlčaní dlhu. Táto skutočnosť tiež nasvedčuje tomu, že odporca nebol riadne oboznámený s obsahom dohody, nerozumel jej významu, pretože v opačnom prípade nemal dôvod podpisovať vyhlásenie, že má vedomosť o premlčaní dlhu, keďže v tom čase dlh premlčaný nebol. Je evidentné, že úmyslom navrhovateľa bolo zabezpečiť si pre seba právne isté postavenie na úkor nevedomosti odporcu ako spotrebiteľa. Takéto konanie súd považuje za nekalú obchodnú praktiku v zmysle § 8 ods. 4 citovaného zákona, pričom takéto konanie súd považuje aj za rozporné s dobrými mravmi v zmysle § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka a predmetný úkon je teda neplatný v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka. Uznanie záväzku ako nekalá obchodná praktika je neplatné. Na základe všetkých uvedených skutočností preto súd vo veci rozhodol tak, že návrh navrhovateľa zamietol. Vec právne posúdil podľa § 54 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka a § 2 písm. a), b) zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, § 497 ods. 1 Obchodného zákonníka, § 100 ods. 1, § 101 a § 39 Občianskeho zákonníka. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 142 ods. 1 O.s.p.

Proti tomuto rozsudku navrhovateľ podal v zákonnej lehote odvolanie. Navrhol rozsudok okresného súdu zmeniť a jeho návrhu vyhovieť. Uviedol, že v predmetnej veci sa jedná o tzv. absolútny obchod, čo znamená, že sa tento právny vzťah bez ohľadu na povahu jeho účastníkov spravuje Obchodným zákonníkom. V takomto prípade použitie ustanovení Občianskeho zákonníka neprichádza do úvahy ani pri posudzovaní otázok premlčania, keďže všeobecná právna úprava premlčania je obsiahnutá v obchodnom práve, konkrétne v ustanoveniach § 387 a nasl. Obchodného zákonníka. Aj na otázku premlčania bolo treba aplikovať ustanovenia Obchodného zákonníka, a to 4- ročnú premlčaciu dobu a žaloba bola teda podaná v premlčacej dobe. poukazoval na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 6MCdo/4/2012 ZSP 4/2013). Podľa jeho názoru Dohoda o uzavretí splátkového kalendára je a uznaní záväzku je platná a došlo ňou k platnému uznaniu dlhu. poukazoval na rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne sp.zn. 5Co/8/2013.

K odvolaniu navrhovateľa sa vyjadril vedľajší účastník popri odporcovi. Navrhol rozsudok okresného súdu potvrdiť ako vecne správny. Uplatnil náhradu trov odvolacieho konania vo výške 95,29 eur. Uviedol, že okresný súd v odôvodnení rozsudku veľmi podrobne a náležite argumentoval, prečo predmetnej dohode nepriznal právne účinky a posúdil ju ako nekalú obchodnú praktiku. Ďalej mal za to, že na predmetnú zmluvu sa vzťahujú príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka a nie Obchodného zákonníka. Použitie Obchodného zákonníka ako podpornej právnej úpravy pri spotrebiteľských vzťahoch je jednoznačne pre spotrebiteľa znevýhodňujúcejšie. Zastal názor, že každá zmluva o spotrebiteľskom úvere bez ohľadu na formu a typ spotrebiteľského úveru sa vždy spravuje špeciálnymi ustanoveniami o spotrebiteľských zmluvách a podporne Občianskym zákonníkom. Tvrdil, že navrhovateľ je pri uzatváraní „Dohody“ v postavení dodávateľa, a preto súd musí podrobiť súdnej kontrole každú spotrebiteľskú zmluvu, ktorú navrhovateľ uzatvára, kontrole v zmysle § 153 ods. 3 O.s.p. Navrhovateľom predložená dohoda o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku je formulár, ktorý dodávateľ vopred pripravil pre spotrebiteľa a spotrebiteľ nemal možnosť ovplyvniť jeho obsah. Predĺženie premlčacej doby formou uznania dlhu je neprijateľnou podmienkou. Poukázal na rozhodnutia iných súdov podporujúcich jeho tvrdenia.

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľa nevyjadril.

Krajský súd preskúmal vec v intenciách ust. § 212 ods. 1 O.s.p. a zistil, že rozsudok okresného súdu je potrebné ako vecne správny potvrdiť podľa § 219 ods. 1 O.s.p. O odvolaní navrhovateľa rozhodol bez nariadenia pojednávania odvolacieho súdu podľa § 214 ods. 2 O.s.p., pretože pojednávanie nebolo potrebné nariadovať.

Predmetom posudzovania odvolacieho súdu v prejednávanej veci vzhľadom na obsah odvolania navrhovateľa bolo to, či je správne na námietku premlčania aplikovať ustanovenia Občianskeho alebo Obchodného zákonníka vzhľadom na rôzne upravenú dĺžku premlčania.

Odvolací súd dospel k záveru, že okresný súd postupoval správne, keď na danú vec aplikoval ust. § 101 Občianskeho zákonníka o premlčaní. Aj keď má úverová zmluva charakter absolútneho obchodu, na otázku premlčania je potrebné vzhľadom na spotrebiteľský charakter zmluvy aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka, ktoré sú pre spotrebiteľa výhodnejšie. S Obchodným zákonníkom je totiž spojená dlhšia premlčacia doba štvorročná (ktorá má práve pre stranu v postavení dlžníka aj spotrebiteľa rozhodujúci význam, keďže jemu vzniká dlh -povinnosť na majetkové plnenie, ktoré je predmetom premlčania), v porovnaní s kratšou trojročnou premlčacou dobou v Občianskom zákonníku (porov. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 25.01.2011 sp.zn. 5M Cdo 20/2009.). Toto pravidlo je v praxi súdov ustálené. Správnosť postupu súdnej praxe potvrdil Ústavný súd Slovenskej republiky v uznesení zo dňa 19. júna 2013 sp. zn. I. ÚS 402/2013-10, v ktorom skonštatoval, že prednostným uplatnením Občianskeho zákonníka na prospech spotrebiteľa na úver ako absolútny obchod upravený v Obchodnom zákonníku nedošlo k porušeniu ústavných práv veriteľa.

Zmena Občianskeho zákonníka vykonaná zákonom č. 102/2014 Z.z. (doplnením § 52 ods. 2 o ďalšiu vetu) *expressis verbis* zakotvila, že na všetky právne vzťahy, v ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Z dôvodovej správy k zákonu vyplýva, že cieľom jej prijatia je odstrániť výkladové povinnosti v otázke použitia Občianskeho alebo Obchodného zákonníka na spotrebiteľské vzťahy, s nimi súvisiace vzťahy a osobitne vzťahy tzv. akcesorického charakteru. Výslovne sa ustanovuje, že na všetky právne vzťahy vzniknuté na základe spotrebiteľskej zmluvy sa vždy použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Z tohto dôvodu sa bude vždy preferovať priorita Občianskeho zákonníka, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší a to na celý režim právneho vzťahu, aj keby sa na právny režim mohla použiť právna úprava Obchodného zákonníka. Občiansky zákonník bude použitý, pokiaľ ide o posudzovanie otázky premlčania, otázky úpravy ručenia, zmluvnej pokuty, uznania záväzku a podobne. Hoci účinnosť tohto ustanovenia bola posunutá až na 1. apríl 2015, predmetné ustanovenie zachytáva výkladovú prax a jeho cieľom je iba výslovne zakotviť aj doposiaľ platnú a aplikovanú zásadu prednostného použitia Občianskeho zákonníka na spotrebiteľské záväzky. Preto okresný súd správne na daný vzťah zo spotrebiteľskej zmluvy vzhľadom na vznesenú námietku premlčania aplikoval ustanovenie § 101 Občianskeho zákonníka a nie § 387 a nasl. Obchodného zákonníka, ako žiadal navrhovateľ.

Rovnako okresný súd správne posúdil Dohodu o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku ako neplatnú. Predmetná dohoda vzhľadom na okolnosti jej vyhotovenia formou formulára, ktorý poverená osoba v mene navrhovateľa predložila odporcovi na podpis, pričom účelom návštevy tejto osoby bolo dojednať splátky a docieľiť podpis, je výsledkom nekalej obchodnej praxe. Dohoda uzatváraná za účelom zabezpečenia záväzku bola opakovane rozhodnutiami súdov označená za nekalú obchodnú prax z dôvodu, že spotrebiteľ nebol poučený o všetkých súvislostiach týkajúcich sa uznania pri podpise dohody. Nekalá obchodná prax podlieha *ex offio* súdnej kontrole, pričom nemožno poskytnúť súdnu ochranu právu, ktoré je uplatňované po použití nekalej obchodnej praxe a je v rozpore s dobrými mravmi. Vzhľadom na uvedené skutočnosti sa odvolací súd stotožnil so záverom okresného súdu, že Dohoda je neplatná, a preto z nej nemôžu nastať účinky podľa § 110 Občianskeho zákonníka.

Navrhovateľom uplatnené dôvody odvolania proti rozsudku okresného súdu potom nebolo možné považovať za opodstatnené, a preto bolo potrebné rozsudok okresného súdu potvrdiť.

Okresný súd rozhodol správne aj o náhrade trov konania.

O náhrade trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O.s.p. Vedľajšiemu účastníkovi bola priznaná uplatnená náhrada trov odvolacieho konania za jeden úkon právnej služby - vyjadrenie k odvolaniu (§ 14 ods. 3 písm. b/ AT) 170,97 eur, k tomu náhrada hotových výdavkov 8,04 Eur (§ 16 ods. 3 AT) zvýšené o 20% DPH vo výške 35,80 Eur, spolu 214,81 Eur. Ich náhradu je navrhovateľ podľa § 149 ods. 1 O.s.p. povinný zaplatiť advokátovi vedľajšieho účastníka popri odporcovi. Lehota plnenia bola určená v súlade s § 160 ods. 1 O.s.p.- tri dni od právoplatnosti rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné .